

Gäller för: Verksamhet Psykiatri Affektiva, Verksamhet Psykiatri Psykos,
Verksamhet Rättspsykiatri, Verksamhet Neuropsykiatri, Verksamhet Beroende
Innehållsansvar: Stefan Lund, (stelu1), Psykiatrisjuksköterska
Godkänd av: Karina Stein, (karst15), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-06-05

Giltig till: 2027-06-04

Primärjour vid Psykiatrisk akutmottagning

Revideringar i denna version

Ersätter tidigare rutin "Instruktion för primärjour".

Syfte

Att reglera primärjurens arbetsuppgifter vid Psykiatrisk akutmottagning, Östra sjukhuset.

Relevanta rutiner

- [RUTIN Bakjour – instruktion, uppdrag och ansvar](#)

Arbetsbeskrivning

Primärjour ansvarar för följande arbetsuppgifter:

- Bedöma akutsökande
  - Ställa preliminär diagnos och ta ställning till akuta åtgärder
  - Rekommendera fortsatt handläggning
- Göra akuta bedömningar av ineliggande patienter vid den psykiatriska heldygnsvården på Östratomten jourtid (kl. 16:00-08:00).

Jourtelefon och hjärtlarm

Jourtelefon och hjärtlarm ska alltid bäras av legitimerad primärjour och lämnas över från den som avslutar sitt arbetspass till den som påbörjar nästa pass.

Prioritering av patient

Triageansvarig personal på akutmottagningen fördelar patienterna.

Samtal med patient

På akutmottagningen har man begränsad tid för sina insatser. Koncentrera samtalet till följande fyra punkter:

- 1) Vad är patientens akuta problem?
- 2) Ska patienten läggas in eller inte?
- 3) Bör behandling sättas in eller inte?
- 4) Vilken är korrekt uppföljande instans?

Konsultera alltid bakjour vid osäkerhet om handläggning av ett ärende. Olegitimerad primärjour skall i alla ärenden konsultera bakjour eller legitimerad kollega.

Relevanta rutiner

- [RUTIN Suicidriskbedömning](#)
- [Avvisningsbeslut och förmedling av negativt besked vid Psykiatrisk akutmottagning](#)

Hot och våld

Om patienten har aggressivt beteende i anamnesen, förefaller oberäknelig eller agiterad, ska två personal närvara vid bedömningen. Om patienten kommer med polis kan man be polisen närvara under samtalet. Vid hot och våldsincidenter, var god se relevanta rutiner nedan.

Relevanta rutiner

- [RUTIN Medarbetare som utsatts för allvarligt hot eller våld under arbetstid](#)
- [RUTIN Riskbedömning av hot och våld – Psykiatrisk akutmottagning](#)
- [RUTIN Hot och våld i psykiatrisk vård](#)
- [RUTIN Avvikelsehantering i MedControl PRO](#)
- [RUTIN Hot och våld mot medarbetare](#)

Somatisk undersökning

Somatisk undersökning ska göras på alla patienter, undantag ska dokumenteras i journal. Lab-prover, EKG och röntgenundersökningar kan beställas från enheter utanför Psykiatrisk akutmottagning, men tänk på att ansvar för att resultaten följs upp ligger kvar på beställaren, det vill säga ordinerande läkare. På akuten finns snabbtester för en del vanligt förekommande undersökningar, t ex basal drogscreening.

Vid behov av internmedicinsk konsultation kan Medicin-III-jour på Östratomten kontaktas via växeln. Tänk på att i möjligast mån undvika att skicka patienter som skall läggas in i psykiatrisk heldygnsvård (HDV) via den somatiska akutmottagningen. Det fördröjer handläggningen och kan utgöra en patientsäkerhetsrisk. Ofta kan konsultationen vänta tills patienten är inlagd på avdelning.

Patient som ska läggas in

Så snart beslut om inläggning är taget ska vårdplatskoordinator meddelas: tfn 031-343 69 80
Vårdplatskoordinator meddelar mottagande vårdavdelning som lägger upp ett nytt vårdtillfälle i Melior, så att primärjour kan skriva in ordinationer i läkemedelsmodulen. Om patienten inte erhållit plats på avdelning under ditt jourpass skall läkemedel sättas in under akutens vårdtillfälle i Melior- så att din kollega kan överföra dessa när vårdplats är utsedd.

Primärjournen överrapporterar till triageansvarig som i sin tur rapporterar över patienten i samband med transport till HDV, om inte finns en annan överenskommelse.

Förmedla till triageansvarig vilken vårdform patienten vistas enligt vårdform (HSL, kvarhållen, LPT). Tillsynsgrad ska anges i journal (se rutin nedan, viktigt att beslut om extra tillsyn ges i så god tid som möjligt, då mottagande avdelning behöver tid för att ringa in vak, etc).

Om patienten ska transporteras utanför Östra sjukhuset behöver beslut fattas om lämplig transportform (taxi, ambulans, polis) samt om patienten behöver medföljande personal. Ta hjälp av akutmottagningens personal i dessa överväganden.

För patienter som vårdas med stöd av Lag om rättspsykiatrisk vård (LRV) eller Lag om slutet ungdomsvård (LSU) eller som är anhållna, häktade, intagna på anstalt gäller särskilda bestämmelser avseende inläggning i psykiatrisk HDV, frigång och permissioner. I dessa ärenden tas kontakt med bakjour för den rättspsykiatriska vårdkedjan.

Relevanta rutiner

- [RUTIN Tillsynsgrad och utgång](#)
- [RUTIN LPT- lagen om psykiatrisk tvångsvård](#)
- [RUTIN Handläggning av LRV-ärenden jourtid](#)
- [RUTIN Handräckning, biträde och transport av Polismyndighet samt Kriminalvård](#)

Patient som ska gå hem

Om uppföljning är aktuell inom primärvården remitteras patienten till sin vårdcentral.

Patienten som har en kontakt på någon av specialistpsykiatrins mottagningar hänvisas till sin ordinarie behandlare. Meddela aktuell behandlare att patienten sökt på akutmottagningen. Oavsett

aktuell symtomatologi skall patienten hänvisas till den ordinarie mottagningen. Byte av vårdkedja görs inte med utgångspunkt från ett akutbesök. Om patienten behöver snabb specialistpsykiatrisk uppföljning, men inte har någon etablerad kontakt, finns särskilda tider avsatta inom ordinarie verksamhet.

Relevanta rutiner

- [RUTIN Akuta tider inom den samlade SU psykiatri](#)

Om en patient bedöms behöva uppföljning inom psykiatrisk specialistvård, så ska remiss skickas direkt till berörd psykiatrisk verksamhet från den psykiatriska akutmottagningen och inte via primärvården. En kopia för kännedom till primärvården ska ej innehålla önskemål om vidare åtgärder (s k "smygremiss"). Ärendet ska alltid diskuteras med specialistläkare innan remittering. Recept och sjukintyg ska vanligtvis inte utfärdas på akutmottagningen. Enstaka tabletter kan skickas med patienten hem, men stor restriktivitet råder när det gäller beroendeframkallande läkemedel.

Relevanta rutiner

- [RUTIN Hantering av bensodiazepiner på Psykiatrisk akutmottagning](#)

Dokumentation

Akutdiktatet ska hållas kort. Bara väsentlig information runt den aktuella situationen, samt en kortfattad sammanfattning av tidigare vård bör finnas i en akutanteckning. Tänk på att dubbeldokumentation skall undvikas, hänvisa till tidigare anteckningar hellre än att upprepa information.

Relevanta rutiner

- [RUTIN Dokumentation av tvångsåtgärder](#)

Husjour

Vid de tider ordinarie husjour inte tjänstgör är det primärjouren på akutens uppgift att vara husjour. Var god se nedan för mer information om arbetsuppgifter på respektive sjukhusomt.

Husjour Sahlgrenska- och Högsbotomten

Husjouren finns på plats kl. 16:00-21:00 och helger kl. 09:00-21:00. Tfn 031-342 70 04

Relevanta rutiner

- [RUTIN Husjournarbete på Sahlgrenska- och Högsbotomten](#)

Husjour Östratomten

Husjouren finns på plats helger kl. 10:00-18:00. Husjourstelefonen hämtas på akutmottagningen. Tfn 031-343 69 16

Relevanta rutiner

- [RUTIN Husjournarbete på Östratomten](#)

Husjour Mölndalstomten

- Husjouren finns på plats kl. 08:00-16:45. Husjourstelefonen hämtas i postrummet, byggnad V2. Tfn 031-343 01 98

Uppföljning, utvärdering och revision

Avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Granskare/arbetsgrupp

Johan Sandelin, Verksamhetschef, Verksamhet Psykiatri kognition och äldrepsykiatri
Zoltan Szabo, Sektionschef, Verksamhet Psykiatri Affektiva
Tomas Larsson, Psykolog, Verksamhet, Psykiatri Affektiva
Lotta Holmgrene, Vårdenhetschef, Sjukhusen i väster

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Psykiatri Affektiva, Verksamhet Psykiatri Psykos, Verksamhet Rättspsykiatri, Verksamhet Neuropsykiatri, Verksamhet Beroende

Innehållsansvar: Stefan Lund, (stelu1), Psykiatrisjuksköterska

Godkänd av: Karina Stein, (karst15), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9806-1988473940-308

Version: 5.0

Giltig från: 2025-06-05

Giltig till: 2027-06-04